

HUR HÖJER STÄDERNA RIBBAN I KLIMATARBETET?

ONE PLANET CITIES UTMANADE SVENSKA KOMMUNER I ALMEDALEN

2017-07-10

Av: Världsnaturfonden WWF

Med ett globalt klimatavtal på plats behöver vi drastiskt minska våra fotavtryck och samtidigt möjliggöra god livskvalitet. Städer har en nyckelroll. På ett seminarium i Almedalen arrangerat av Världsnaturfonden WWF och Mistra Urban Futures reflekterade fyra svenska städer – Umeå, Göteborg, Uppsala och Malmö – kring lärdomar i klimatarbetet och vad som är nästa steg.

WWFs [Living Planet Report](#) visar att mänsklighetens globala ekologiska fotavtryck överskrider planetens biokapacitet med över 50 %. Vi konsumerar alltså som om vi hade ytterligare en planet i stället för den enda vi har. En stor del av detta fotavtryck består av en ohållbar klimatbelastning. [Städer har en nyckelroll](#) då de orsakar över 70 % av de globala koldioxidutsläppen. Hur kan svenska kommuner ta ett internationellt ledarskap i klimatomställningen?

One Planet City Challenge letar efter framtidens modeller

Barbara Evaeus, senior communications manager på WWF, inledde med att presentera [One Planet City Challenge](#) som nu är världens största och längst pågående stadsutmaning. I den nya omgången, som ges i [30 länder](#), letar WWF efter framtidens städer där invånarna ges möjlighet att leva gott inom planetens ekologiska begränsningar. David Simon, director för [Mistra Urban Futures](#) och medlem av den internationella juryn för One Planet City Challenge, välkomnade till

seminariet genom att betona att en ambitiös, innovativ och samtidigt realistisk agenda är det som kännetecknar framgångsrika städer i klimatarbetet.

Därefter fick representanter från 4 tidigare svenska vinnare – Malmö, Uppsala, Göteborg och Umeå – chansen att reflektera över sitt arbete med fokus på lärdomar och nästa steg. En jury stående av Svante Axelsson, nationell samordnare för [Fossilfritt Sverige](#), Bijan Zainali, ordförande i [programberedningen för klimat på SKL](#) samt Sabina Andrén, programsamordnare för WWFs One Planet City Challenge, gav feedback till kommunerna.

”En ambitiös, innovativ och samtidigt realistisk agenda är det som kännetecknar framgångsrika städer i klimatarbetet”. *David Simon, professor och director, Mistra Urban Futures*

Umeå: ”Det krävs mod och att våga prova sig fram”

Margareta Rönngren, kommunalråd i Umeå som blev [Årets klimatstad 2016](#), berättade om kommunens ambitiösa målsättningar och arbete både inom och utom den egna organisationen. Framgångsfaktorer enligt Margareta är att involvera alla medarbetare i kommunen. Umeå satsar också stort på lärande för hållbar utveckling i både förskola och skola. Det har inneburit att Umeå kan ha bland Europas mest miljömedvetna invånare. Margareta betonade att det krävs mod i politiken, att prova och att våga misslyckas för att sedan göra om och bättre. Aktuella utmaningar för att ta nästa steg i klimatomställningen är konsumtion och transporter.

David Simon, Professor, Director, Mistra Urban Futures med moderator Barbara Evaeus, Senior Communications Manager, Världsnaturfonden WWF. Foto: Ulrica Gustafsson

Göteborg går före med konsumtionsbaserat perspektiv

Ulf Kamne, kommunalråd i Göteborgs stad som vann den nationella utnämningen [Årets klimatstad 2015](#), hade på sig en

tröja med en figur vars olika färgfält illustrerade Göteborgarnas konsumtionsutsläpp per person.

– Vi måste ned till knäna, sade Ulf och syftade på att kapa fälten för olika slags konsumtionsbaserad påverkan från boende, mat, transporter och övrig konsumtion.

Göteborg är bland de första städerna i världen att sätta konsumtionsbaserade mål för sin miljö- och klimatpåverkan med sikte på långsiktigt hållbara nivåer. Viktigt inte minst eftersom [svenskarnas konsumtionsmönster](#) skulle kräva över fyra planeter om de skalades upp globalt. Nu pågår arbetet att omsätta målen i praktiken, och bland lärdomarna är att jobba med breda överenskommelser och att ta frågan om delaktighet och förankring hos medborgare på allvar.

Lokalt Parisavtal i Uppsala

Maria Gardfjell, kommunalråd i Uppsala kommun som blev [Årets klimatstad 2013](#), berättade hur kommunen tagit viktiga politiska beslut för att styra utvecklingen i linje med Parisavtalet. Med ambitiösa mål om att Uppsala ska vara fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050, skapas förutsättningar för att världen som helhet ska kunna nå målet om en uppvärmning väl under 2 grader.

Uppsala har också en stark lokal samverkansmodell i [Klimatprotokollet](#), där ett "lokalt Parisavtal" antagits som nu driver utvecklingen framåt. "Tillsammans når vi lägre" är devisen för arbetet bland 33 aktörer från olika samhällssektorer som samverkar. Maria tror att Uppsala har goda förutsättningar att klara sina klimatmål, men betonade att kommuner behöver stöd från andra nivåer, inte minst nationell politik.

Malmös klimatagenda med kaxighet och handlingskraft

Carina Svensson, kommunalråd, berättade sedan om sina erfarenheter från arbetet i Malmö, som var den [första stad i Sverige](#) att vinna WWFs utmaning 2011 och var också först med att anta FNs 17 hållbarhetsmål som egna lokala mål. Malmö har också målet att vara Sveriges klimatsmartaste stad 2025.

Ulf Kamne, Kommunalråd, Göteborgs stad och moderator Barbara Evaeus, Senior Communications Manager, Världsnaturfonden WWF. Foto: Jan Riise

– Det ska vara svårt att göra fel och lätt att göra rätt i Malmö, sade Carina. Vi är en kaxig och handlingskraftig stad som vill visa på alternativen och ge verktygen. En viktig resurs är de 170 nationaliteter som finns representerade i Malmö. Vi väntar inte, utan vi jobbar hårt redan nu och på flera fronter och vi ser att vi har fantastiska möjligheter med denna stora bredd och kunskap.

40% av Parisavtalet kan nås av världens städer

Jury som gav feedback till de 4 städerna betonade genomgående hur viktigt det är att kommunerna driver klimatarbetet framåt och tar ner de globala klimatmålen till en lokal och konkret nivå. Internationella undersökningar visar att så mycket som [40% av Parisavtalets åtaganden](#) skulle kunna nås av städer med över 100 000 invånare. Det kräver dock att de tar krafttag, jobbar i bred samverkan och ställer krav på andra aktörer och politiska nivåer. Viktigt är starka allianser, att jobba både med de territoriella utsläppen och med ett konsumtionsbarserat perspektiv – och att satsa hårt på bred lärande och delaktighet så att medborgare i sina olika roller är aktiva aktörer i utvecklingen. Inte minst behövs ett nytt narrativ där en klimatpositiv utveckling också bygger visionen om en stad som är inkluderande, härlig och njutbar att leva i.